

Møte for lukkede dører
tirsdag den 12. desember 1961 kl. 10.

President: Langhelle.

Dagsorden:

Innstilling fra finans- og tollkomiteen om tollavgifter (budsjettinnst. S. nr. 122).

Presidenten: Presidenten foreslår at møtet holdes for lukkede dører - og anser det som bifalt.

Presidenten foreslår videre at Regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer gis adgang til møtet - og anser det som bifalt.

Finansministeren har dessuten bedt om at det blir gitt adgang for byråsjef Ivar Lundsten fra Finansdepartementet og kontorsjef Sverre Frogner fra Tolldirektoratet - presidenten anser det for imøtekommet.

Dagsordenen:

(Debatten delvis offentliggjort i Stortingstidende side 2158 - 2171.

Innstillingen offentliggjort i budsjett-innst. S. nr. 122.

Proposisjonen offentliggjort.)

Åsbo (ordfører for saken): Jeg skal aller først få lov til å gjøre oppmerksom på at etter fremleggelsen av årets stortingsproposisjon om tollavgifter og etter at innstillingen fra finans- og tollkomiteen, budsjett-innst. S. nr. 122, ble avgitt, er det nylig oversendt komiteen et brev fra Finans- og tolldepartementet, datert 9. desember, der departementet på foranledning av Utenriksdepartementet anmoder om at posisjon nr. 38.19, frostvæske, og posisjon nr. 87.07, gaffeltrucks, inntil videre blir unntatt fra de nedsettelse som skal gjøres gjeldende 1. januar 1962.

Grunnen til dette er at det ifølge Utenriksdepartementet sannsynligvis ikke vil bli undertegnet noen avtale med USA i inneværende måned, altså i desember, videre at USA har utsatt en del av sine forhandlinger med andre land, deriblant med Det europeiske økonomiske fellesskap, til januar neste år, og at det i disse forhandlinger vil inngå varer som har betydning også for Norges avtale med USA. Når disse forhandlinger nå på grunn av uforutsette omstendigheter er blitt forskjøvet i tid, vil de to nevnte posisjoner miste sin forhandlingsverdi, dersom tollene blir nedsatt før avtale med USA foreligger. Finansdepartementet har derfor bedt om

utsettelse med ikraftttredelsen av de to nevnte endringer, og videre utbedt seg fullmakt til å bestemme tidspunktet.

Hvis vi skal imøtekomme det her nevnte ønske fra Finansdepartementet, vil jeg anbefale - vi har dessverre ikke kunnet holde komitemøte om dette på grunn av tidsnøden - følgende redaksjonelle endringer i vedtaket: Under vedtaket i innstillingen på side 7 - jeg gjør oppmerksom på at sidene ikke er nummerert i innstillingen, men det er midt i innstillingen på høyre side, annen spalte - skal da I lyde I A. Videre vil tollposisjon 38.19 - side 8 i innstillingen - frostvæske, og posisjon 87.07 - nederst side 10, løfte- og stabletraller, utgå for å henføres under et nytt avsnitt I B med følgende tekst:

«Fra den tid Finansdepartementet bestemmer foretas følgende endringer i bestemmelsene om tollavgifter:»
Dette avsnitt kommer da foran II.

Jeg har levert presidenten manuskript til endringene i vedtaket.

Ellers vil jeg få lov å kommentere årets komiteinnstilling med noen få ord. Det gjelder for det første *tolltariffens innledende bestemmelser*, og da nærmere bestemt tollbehandlingen av visse varer i restaurantvogner på internasjonale ekspressvogner. Forholdet er at på den 16. sesjon for Tollsamrådsrådet i Brussel i sommer ble det vedtatt en såkalt rekommendasjon som vårt tolldirektorat har anbefalt godtatt. Det tilrådes, som en vil se, tollfrihet for matvarer, ikke-alkoholholdige drikkevarer, øl og vin som vognene har med til servering. Men Tolldirektoratet har i tillegg til dette anbefalt at ordningen også blir gjort gjeldende for tobakksvarer. Dette av rent praktiske grunner. Man følger her bl.a. Sveriges eksempel.

Jeg gjør oppmerksom på forskjellen i realiteten og i den tariffmessige tekstutforming. Mens en i dag har en fritagelse for proviant med unntak av konserver, drikkevarer og tobakk, har en nå foreslått fritagelse for - unntak fra - matvarer, ikke-alkoholholdige drikkevarer, øl, vin og tobakksvarer som medføres i restaurantvogner etc., altså et noe større vareomfang og en annen tekstmessig utforming.

Jeg gjør videre oppmerksom på de forutsetninger departementet bygger på, bl.a. at toll og avgifter er betalt for varene i innkjøpslandene, at varene må fortæres på toget, og at det ikke dreier seg om større kvanta enn hva som er nødvendig for inn- og utreise for vedkommende tog.

Videre vil det bli adgang til iverksettelse av de kontrollforanstaltninger som medlemslandenes myndigheter vil finne påkrevde. Så vidt jeg forstår, bunner hele forskjellen i praktiske erfaringer og hensyn som man er kommet fram til.

Når det gjelder det annet avsnitt, om *gavesendinger*, er forandringen her allerede gjennomført av departementet i henhold til den generelle fullmakt i tolltariffens innledende bestemmelser. Poenget er at en, formentlig av praktiske og humane grunner, har funnet å ville heve den grense for toll og avgiftsbeløp som tollfriheten går opp til, fra 10 til 25

kroner. Det må da foreligge disse kumulative vilkår: Verdien av gjenstander som fritas, må som før være under 200 kroner, og grensen for toll og avgiftsbeløp 25 kroner. Videre må det, som før, være varer som er sendt av personer bosatt i utlandet, og som ikke skal betales av mottakeren. Det bemerkes at alkoholholdige varer og tobakksvarer som før er unntatt fra tollbegrepet «gavesendinger».

Om *oppleggelsesavgiften*, § 9 på side 2 i proposisjonen, skal jeg ikke si noe, fordi saken ikke lenger er aktuell ifølge melding fra Norges Handelsstands Forbund.

I den foreliggende proposisjon behandles i alt, som en vil se, 60 søknader om *tariffendringer*. I tre tilfelle er det søkt om tollforhøyelse, nemlig for knekkebrød, brent kaffe og isolasjonsglass på speilglassbasis. I henhold til EFTA-konvensjonens artikkel 21 faller de to førstnevnte varer inn under landbruksvarer, og en eventuell forhøyelse av tollene kan derfor også gjøres gjeldende overfor EFTA-land. Departementet har foreslått høyere toll for knekkebrød og brent kaffe.

Når det gjelder søknader om tollnedsettelse, har departementet i 24 tilfelle gått inn for lavere toll. På grunn av forskjellige omstendigheter har departementet for 9 søknaders vedkommende foreslått at tollnedsettelse bør gjennomføres administrativt. Alle disse søknadene er særskilt kommentert både i proposisjonen og i innstillingen.

Under avsnittet om tollnedsettelse for *jordbruksvarer for produksjon av industrivarer med frihandelsstatus* kunne det nok være atskillig å si, men jeg skal bare peke på at komiteen for sitt vedkommende anfører:

«etter hvert som tollavtrappingen for industrivarer fortsetter, vil det kunne bli reist krav om tilsvarende ordninger eller tollfrihet også for andre anvendelser av disse eller andre jordbruksvarer. Komiteen mener derfor at departementet fortsatt bør vie disse spørsmål oppmerksomhet.»

Når det gjelder de enkelte søknader om forandringer, skal jeg bemerke at det for kaffens vedkommende, som en vil se, dreier seg om 1 krone pr. kg i forhøyelse, mens det er foreslått 3 kroner på importhold. Så vidt jeg har forstått, vil det ikke gi seg utslag i utsalgsprisen om en går med på en forhøyelse på 1 krone. Jeg nevner at departementet forutsetter at det kan bli aktuelt å ta spørsmålet om toll på brent kaffe opp til vurdering senere, dersom det skulle vise seg at den fastsatte toll virker urimelig. Jeg nevner dette i betraktning av den allmenne betydning som kaffe har som konsumvare.

Komiteen har tiltrådt departements forslag, og det samme er tilfelle for de andre vareslags vedkommende, som er på tale i proposisjonen. Den eneste varesort som det har vært tilbøyelighet til dissens om i komiteen, er *leketøy*, omhandlet på side 39 i proposisjonen og side 7 i innstillingen. Jeg må derfor her si noen ord, og jeg vil bemerke at det i omsetningsbeløp dreier seg om et ganske

viktig vareslag. Jeg vil først få lov å skissere opp den tollmessige bakgrunn.

Presidenten: Presidenten ønsker ikke å avbryte taleren, men vil foreslå at de som heretter tegner seg, får en taletid på inntil 2 minutter - og anser det for bifalt.

Åsbo: Ved overgangen til Brussel-nomenklaturen i 1959 ble som kjent våre gamle klassifiseringer samkjørt, og det fant sted en omstokking av tollposisjonene. Man gikk som prinsipp over til verditoll istedenfor vekt toll for de vareslags vedkommende som ikke tidligere var overført til verditoll. Leketøy førtes da også over til verditollsats. Men leketøyprodusenter som inntil da hadde hatt en kraftig tollbeskyttelse gjennom vekt toll, mistet dermed denne beskyttelse. Følgelig gikk man etter diverse søknader tilbake til vekt toll for leketøy. Forskjellige importører av leketøy og også institusjoner som arbeider for hensiktsmessige og riktige varer ut fra ideelle grunner, har ment at den nåværende tollbeskyttelse er henimot prohibitiv for innførsel av utenlandske leker, som det hevdes er av en helt annen god kvalitet og brukbarhet enn norske produkter. Det dreier seg da her om treleketøy, om klosser og den slags som kan settes sammen.

Departementet har for sitt vedkommende uttalt at det foreligger sterke grunner for å gå til en endring, men finner likevel ikke å kunne fremme et slikt forslag, dette selvsagt av hensyn til innenlandsprodusentene.

Som en vil se, har komiteens flertall gått inn for at den tidligere verditollsats på 30 pst. skal gjeninnføres. Mindretallet, hr. Henriksen og undertegnede, har forbeholdt seg å stå fritt ved sakens behandling her. Det sier seg da selv at det er hjemmeprodusent-interessene vi, i likhet med departementet, har hatt for øye. Jeg for mitt vedkommende ønsket også nærmere å undersøke forholdet etter komitebehandlingen.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at den betraktning nok kan anføres, at når våre hjemlige produsenter av den slags varer det her er tale om, tross en kraftig tollbeskyttelse ikke kan makte å konkurrere med utenlandske produsenter av den slags leketøy det her er tale om, kan det jo være ganske sterke grunner for å forlate den nåværende overmåte sterke beskyttelse. Jeg gjør oppmerksom på at det i dag, på grunn av disse tollforhold, foregår en meget omfattende kjøpsvirksomhet av norske reisende i våre naboland. Jeg er etter alvorlige overveielser derfor kommet til det resultat at jeg vil stemme sammen med flertallet i denne sak. Jeg har foretatt diverse underhåndsundersøkelser, men det ville føre for langt å gå inn på dette her, og jeg skal da slutte med dette foreløpig.

Det kunne også være atskillig å komme inn på i forbindelse med de andre posisjoner, men all den stund det der ikke foreligger dissenser, finner jeg det overflødig.

Sandberg: Sakens ordfører var inne på det spørsmål som var reist i proposisjonen i fjor, om de problemer som oppstår for industrier hvor tollene på ferdigvarene avvikles etter reglene i EFTA-konvensjonen, mens tollene på råvarer som er landbruksvarer, ifølge EFTA-konvensjonen, er unntatt fra disse bestemmelser.

Sakens ordfører i fjor, hr. Jakob Pettersen, sa her i Stortinget om dette spørsmål:

«Men vi er alle enige om at her må man forsøke å finne fram til ordninger som på den ene side tilfredsstiller jordbruksorganisasjonene, og på den andre siden også tilfredsstiller den industri som har behov for disse toll-lettelser.»

Det er truffet en foreløpig ordning for de varers vedkommende som er aktuelle - tørrmelk og glykose - gjennom jordbruksavtalen for 1961-63. Men det er altså bare en foreløpig ordning, og derfor bør hele problemkomplekset tas opp til ny undersøkelse og ny vurdering, slik at man har på det rene hva man vil, og hva man ønsker å gjøre, når jordbruksavtalen utløper. Problemene må løses med sikte på å opprettholde disse avsetningsmuligheter for vårt jordbruk og også fortsatt å kunne utnytte produksjonskapasiteten i vedkommende foredlingsindustri. Men den ordning man kommer til, må gjennomføres uten at den blir noen økonomisk belastning for jordbruket.

Røiseland: Det var spørsmålet om tollene på leiketøy som eg ville seie noko om. Dette er ei gamal sak som har vore drøfta i Stortinget eit par gonger før, og Stortinget gjorde i 1959 vedtak om dei tollsatsane som gjeld no for desse varer. Saka blei også reist i 1960, men både departement og Storting fann at det ingen grunn var til å gjere noko brigde. Spørsmålet har vore reist på ny overfor departementet. Departementet fann at når Stortinget to gonger har halde fast på sitt syn, var det ingen grunn til å gjere brigde i år heller. Det er her ei ganske sterk tautrekking mellom verksemdene som produserer treleiketøy, på den eine sida og grossistane på den andre sida.

Spørsmålet blei vel for alvor reist i 1959. Det var rett føre jul i 1958 kome inn fleire jernbanevogner med treleiketøy frå Aust-Tyskland eller frå Polen. Det var riktignok verdetoll på desse sakene, men verdetoll andsynes land i austsona, i Aust-Europa, kan jo bli nokså ineffektiv. Det er ikkje så lett å kontrollere han. Resultatet blei at desse varene blei selde overmåte billeg på den norske marknaden, og resultatet blei også at dei norske produsentane av treleiketøy fann at stillinga var blitt heilt uhaldbar.

Det er ein leiketøyfabrikk i min eigen valkrins som har drive i mange, mange år, og som har eksportert til Danmark og også til Holland. Eigarane gjorde seg klår til å avvikle, for no nytta det ikkje. Dei rekna med at dei skulle kunne

greie konkurransen i ein eventuell fellesmarknad med Tyskland og andre vesteuropeiske land, men dei kunne ikkje greie konkurransen frå austsona. Saka blei tatt opp i Stortinget, og det blei innført vekt toll, og ein nokså kraftig vekt toll, og dermed har verksemda vore berga.

Det er dette tilhøvet som grossistane no har gått til åtak mot, og dei har kome med ein del grunnar, mellom anna den at prisane på ein del leiketøy i Noreg og til dømes i Sverige er så ulike. Eg nemner til dømes gyngehestar, som kostar 80-90 kr. meir her enn i Sverige. Ja vel, det er så, men vi skal jo vere merksame på at no vil tollsatsane mellom EFTA-landa automatisk gå ned av seg sjølv, så etter kvart som tida no går, vil det jo faktisk bli fri konkurranse mellom EFTA-landa. Det er då først og fremst konkurransen austafra det gjeld å verje seg mot, og det meiner eg er nokså naturleg at ein prøver å gjere.

Vi må rekne med at vi på ein eller annan måte kjem inn i Fellesmarknaden, som full medlem eller som assosiert medlem. Dermed kjem vi inn i ein annan situasjon. Tollgrensene vil falle bort i Vest-Europa, og vi vil få sams tollgrenser utover. Eg synest det i alle tilfelle er grunn til å vente med å brigde desse tollsatsane til ein ser korleis det går med Fellesmarknaden. Det kan ikkje vere nokon grunn til å gjere det i år. Det må vere ganske klårt at både grossistane og det norske publikum vil overleve eitt år til, eller eit par år til, om vi held på dei tollsatsane som vi har no. Men dei norske treleiketøyverksemdene gjer det ikkje, dei går til botns, og eg kan ikkje skjøne at det kan vere nokon grunn til å ta knekken på dei no.

Vi snakkar så mykje om industri både her og der. Denne industrien er ikkje så stor, men det kan då likevel vere lite grann som blir levet ført i ein større marknad, og den verksemda må få lov å leve, den må få sin sjanse. Vi skal ikkje ta livet av den no. Eg vil derfor ta opp framlegg om at posisjon 97,03, «Annet leiketøy, modeller til hobbybruk ... 3 pst.» går ut.

Presidenten: Sakens ordfører, hr. Åsbo, redegjorde for visse endringer i vedtaket. Presidenten vil kort gjere oppmerksom på at i vedtakets begynnelse, hvor det står I, kommer det inn et A, således:

«I.A. De bestemmelser om tollavgifter ...»

osv.

Og videre utgår tariffposisjon 38.19, posisjon 87.07 utgår, og foran II, som er nederst på nest siste side i innstillingen, annen spalte, kommer det et nytt I.B. Der skal det stå det:

«Fra den tid Finansdepartementet bestemmer foretas følgende endringer i bestemmelsene om tollavgifter:» og så kommer inn der de to posisjonene som er gått ut.

Presidenten antar at dette er så oversiktlig at det er unødvendig å trykke det opp, men for sikkerhets skyld har

presidenten latt ta en fotostatkopi av endringene og den er slått opp på tavlen her.

Hr. Røiseland har tatt opp forslag om at posisjon 97.03, «Annet leketøy, modeller til hobbybruk ... 30 pst.» utgår.

Selvik: Det har vært liten tid til å studere saken, og det er jo uunngåelig at man da føler seg noe usikker på enkelte punkter. Det jeg reagerer mot, er det som hr. Røiseland nettopp har behandlet, nemlig posisjon 97.03, leketøy. Jeg har der noe å bemerke til framstillingen fra departementet. Det sies at det er tale om å gjeninnføre den tollsats som tidligere gjaldt, 30 pst. av verdien. Ja, det er riktig nok for så vidt, men det er ingen fullstendig framstilling, for den tollsatsen gjaldt bare et halvt års tid, og så vidt jeg kan skjønne, har den tollsats som nå gjelder, vært gjeldende i lang, lang tid. Det var vel, som hr. Åsbo redegjorde for, i slutten av 1958, da man gikk over til Brussel-nomenklaturens verditollsats, at denne tollsatsen ble endret fra vekt toll til verditoll. Den stod i et halvt år, og det utløste voldsom uro blant produsentene og i Landscentralen for Småindustri og i husflidslagene rundt omkring i landet. Nå var det vel kanskje ikke bare, og kanskje heller ikke først og fremst denne endringen i tollsatsene som spilte inn her. Det var vel masseimporten av treleker fra østsoneland som hr. Røiseland var inne på, som svimeslo den norske leketøyproduksjonen.

Jeg innrømmer at det er en høy tollsats man opererer med, og jeg er ikke uvillig til å ta den under revisjon, men jeg vil ha saken behandlet på en litt grundigere måte enn det som er gjort i dette tilfelle. Saken er forelagt for Departementet for familie- og forbrukersaker, for Norges Industriforbund og for Norges Handelsstands Forbund, og det er vel og bra nok det. Men den er ikke forelagt for Landscentralen for Småindustri, og den er ikke forelagt for Norges Husflidslag eller de store omsetningsorganer innen husflidsektoren. Det var jo et minstekrav man måtte kunne stille når en tollsats som denne skulle endres, at de fikk lov til å uttale seg.

Ellers kan jeg slutte meg til hr. Røiselands syn. Tidligere var jo de norske leketøyprodusenter nokså engstelige for konkurranse fra Sverige og Tyskland. De vurderer situasjonen på en ganske annen måte nå, så vidt jeg forstår. Man har jo måttet importere en del fra Sverige, iallfall denne vinteren, for å dekke behovet, men varene blir ikke billigere, og man er for så vidt ikke så redd for priskonkurranse fra disse landene.

Det er mulig at vernet som produsentene må ha mot masseimport fra østsonen, må ordnes på annen vis, men inntil man har funnet en måte å løse problemet på, syns jeg at man er nødt til å opprettholde denne vekt tollsatsen. Ialffall kan ikke jeg gå med på å stemme for innstillingen før saken er utredet på en ganske annen måte.

Naturligvis er ikke dette et så voldsomt stort spørsmål. Men det gjelder verksteder og fabrikker som beskjeftiger 5-6 mann her og 10-12 mann der. Ja, det var jo de leketøyfabrikker som beskjeftiget opp til 20-25 mann. For en del år tilbake var det virkelig investert i dette. Men det svimeslaget som man fikk i 1958, første til at mange falt ut, og produksjonen er ikke på langt nær så stor i dag som den var for 2-3 år tilbake. Og jeg syns ikke at man uten videre skal koste ut dem som er igjen.

Jeg må anbefale at denne posisjonen utstår, og at man får spørsmålet utredet på en ganske annen måte enn det som hittil er gjort.

Borgen: Jeg bad om ordet for å komme litt tilbake til de spørsmål som er nevnt både i proposisjonen og i innstillingen, om bruk av kraftfôravgiftsmidler til nedskrivning av prisen på råvarer som går til industri som produserer varer med full EFTA-status. Hr. Sandberg var inne på denne saken. Jeg vil gjerne gå litt mer i detalj enn det er gjort både i proposisjonen og i innstillingen og hittil i debatten her.

I proposisjonen er det henvist til at vi har en ordning med prisnedskrivning på slike råstoffer. Det er sagt at man har funnet fram til en praktisk måte å løse disse begrensede problemer på, og departementet gir inntrykk av å ha den innstilling at fordi man har funnet en slik praktisk og grei måte, er det ikke noe mer å snakke om og noe mer å gjøre med denne sak. Jeg syns nok gjerne at departementet i proposisjonen rett fram kunne ha gitt uttrykk for at denne såkalte praktiske ordning skriver seg fra at vi har en kraftfôravgift, og at det er midler fra denne avgiften, som jordbrukerne betaler for alt kraftfôr de kjøper, som her overføres for å skrive ned prisen på råstoff til disse bestemte industribransjene.

I proposisjonen er det også henvist til at om det vil bli noe særlig problem på dette område, er «avhengig av hvor raskt og på hvilken måte også jordbruksvarene vil bli trukket med i den liberaliseringsprosess som nå er under utvikling for industrivarene». Dette er også en litt eiendommelig uttalelse. Det er nemlig helt på det rene at etter EFTA-konvensjonen har vi en ubetinget rett til å opprettholde beskyttelsen for jordbruksvarer, dvs. varer som står på den såkalte D-liste, som er vedlegg til konvensjonen.

Jeg syns også det i proposisjonen i den samme forbindelse burde ha vært tatt med en henvisning til jordbruksavtalen for 1961-63, idet det i forbindelse med denne avtale ble forhandlet om og oppnådd enighet om å bruke inntil 4,5 mill. kroner pr. år til nedskrivning av prisene på tørrmelk og glykose - men ikke noe mer. 4,5 mill. kroner er det maksimale beløp som er avsatt, og det er nå på det rene at dette beløpet er rent for lite til de varer som hittil er blitt skrevet ned, nemlig tørrmelk og glykose til sjokolade- og sukkervareindustrien, og det er ingenting å ta på den

posten for å dekke eventuell nedskrivning av prisen på andre råvarer, f.eks. til kjeks eller hva det måtte bli spurt om. Det blir et stort problem hvordan en skal kunne opprettholde den ordning som er etablert for sjokolade- og sukkervareindustrien, idet disse 4,5 mill. kroner, som sagt, ikke strekker til, og det i avtalen for så vidt er satt et tak ved de 4,5 mill. kroner.

Som hr. Sandberg nevnte, var det under behandlingen av denne saken i fjor en alminnelig forståelse for det syn at en skulle finne fram til en ordning som også kunne tilfredsstillende jordbruket, og som hr. Sandberg pekte på, gav sakens ordfører i fjor, hr. Jakob Pettersen, for så vidt en helt klar uttalelse.

Nå har det i mellomtiden vært en ganske betydelig pågang for å få nedskrevne råvarer også til andre produksjoner. I proposisjonen er det nevnt fiskevarer, og det er også kommet fra produsenter av fiskepudding, fiskekaker og fiskeboller. Formodentlig foregår det en liten import av slike varer - så vidt jeg vet, fra Danmark. Nå har norske produsenter av slike fiskevarer som regel god tilgang på frisk melk, og en skulle tro at den sterke subsidiering av melk som vi har, og som de nyter godt av, skulle være tilstrekkelig, slik at de der hadde et billig råstoff som gjorde at de var konkurransedyktige. Men de går nå på for å få tørrmelk til denne produksjonen. Tørrmelken er sikkert mer hendig i produksjonen, men prismessig skulle det ikke bli noen særlig vinning i forhold til å bruke frisk melk.

Hvis en skulle gå inn på å gi nedskrevne råvarer - hvilken måte en nå enn måtte bruke for å finansiere nedskrivningen - til slike ting som kjeksproduksjon og til produksjon av fiskepudding, fiskeboller med videre, kommer en i de aller største kontrollvanskeligheter. Jeg går ut fra at departementet er oppmerksom på dette på forhold, men jeg vil gjerne understreke at det da vil bli overmåte vanskelig å finne slike kontrollsystemer at en hindrer at disse prisnedskrevne råvarene går til en rekke andre ting som ikke har vært forutsatt. Jeg kan heller ikke innse at dette er varer av så dominerende betydning at det skulle være nødvendig å lage svære innviklede systemer for å kunne skaffe produsentene disse spesielt billige råvarer. Jeg tror produsentene av fiskevarer fullt ut vil kunne konkurrere, om de ikke får disse billige råvarene, i kraft av den kvalitet norsk fisk har som råstoff, og fordi det de aller fleste steder vil være tilgang på frisk melk. Jeg ville gjerne ha nevnt disse tingene for å peke på at det vi gjør på dette området, kan få nokså vidtrekkende konsekvenser.

Jeg mener også at den ordning som er etablert med prisnedskrivning på tørrmelk og glykose til sjokolade- og sukkervareindustrien, i lengden ikke er holdbar. Det er i proposisjonen henvist til den ordning man har gjennomført i Sverige og jeg må si at jeg står nokså uforstående overfor at det ikke er søkt å få til en lignende ordning her hos oss. Ordningen i Sverige går som kjent ut på at det er etablert en

avgift både for importerte og innenlandsproduserte sjokolade- og sukkervarer, og inntektene av denne avgift går så igjen til å skrive ned prisen på den del av råstoffet som skriver seg fra innenlandsk produksjon. Det er en logisk og riktig ordning. Hos oss er man altså kommet inn i den ordning at man bruker de midler jordbruket selv skaffer gjennom kraftfôravgiften. Disse midlene sorterer under kraftfôrloven, som igjen sier at inntektene av kraftfôravgiften skal gå til jordbruksformål. Og det er svært vanskelig å se at det er et jordbruksformål å skrive ned prisen på råvarer til sjokolade og sukkertøy.

Mens andre land, som det er nevnt her, går veien om spesielle avgifter på ferdigvarene for å få midler til å skrive ned prisen på råstoffet, har en hos oss gått den andre veien. Vi har i det senere, som det vil vites, senket de forskjellige avgiftene på sjokolade for å gi denne spesielle industri en lettelse. Det har ført med seg at produksjonen er økt så mye at de midler som var satt av i den ordning som nå er gjeldende, er blitt for sneue. Det sier litt om i hvilken retning det har gått hos oss.

Jeg vil gjerne kraftig understreke at det ikke er noen holdbar ordning vi har nå. Departementet må snarest mulig ta opp spørsmålet, slik at det er klarlagt før det innledes forhandlinger om den neste jordbruksavtale, og slik at en fra da av kan få en ordning i likhet med den som er innført og brukes i Sverige.

Flatabø: Eg vil slutta opp om dei fråsegner og synsmåtar som representantane Røiseland og Selvik gav uttrykk for, når det gjeld toll og avgifter på leiketyvarer, og eg vil røysta for det framlegget som hr. Røiseland har sett fram.

Eg har ganske god kjennskap til korleis tollene og avgiftene kan verka. Me har nokre bedrifter borte i distriktet mitt, som arbeider nettopp med slikt leikety, og dei får ei sterk føling med dei avgiftssystem som det her er tale om. Eg vil ikkje bruka så sterkt uttrykk som hr. Røiseland gjorde, og seia at det tek livet av dei, for det er nokså seige, harde karar, dette, dei er vane med å leva under små, beskjedne tilhøve, og dei vil nok greia seg lenge. Men me vil leggja nokså store vanskar i vegen nettopp for slike små bedrifter, i mange høve einskildmannsbedrifter, dersom vi no går til det brigdet som fleirtalet gjer framlegg om.

Eg må seia at eg vart storleg skuffa over at fleirtalet voks med ein mann i Tinget i dag. Eg vonar at den andre som har teki seg unna rett til å stå fritt, må gå med på hr. Røiseland sitt framlegg.

Dette gjeld typiske småtiltak, og mange tider er det stønadstiltak som desse folka driv. Mange tider er dei som driv dette, ikkje fullt konkurransedyktige på arbeidsmarknaden elles, men inne på ein liten verkstad framfor ein spesialmaskin kan dei gjera full nytte for seg, gjera god nytte for seg.

Representanten Selvik sa at dette er ikkje av dei store spørsmål. Nei, det er ikkje det, sett i nasjonal og internasjonal målestokk, som me no snakkar så ofte om. Men det er mange små spørsmål, og det er livsspørsmål for mange einskildpersonar, og mange tider nettopp slike som har vanskeleg for å hevda seg i livet elles.

Derfor vil eg som sagt røysta for hr. Røiseland sitt framlegg, og eg vil oppmoda Stortinget om ikkje å gå til dette brigdet i år. Lat oss venta litt og sjå korleis arbeidstilhøva utviklar seg både ute og heime, så kan me heller koma tilbake til spørsmålet seinare.

Henriksen: Når jeg i finanskomiteen tok forbehold om å stå fritt i dette spørsmålet når det gjelder leketøy, skyldes det den behandling spørsmålet har fått i finanskomiteen tidligere. La meg få peke på at da tollen på leketøy ble omlagt fra vekt toll til verditoll, var det en følge av at vi gikk over til Brussel-nomenklaturen. Det var i 1958 Stortinget vedtok dette. Vi var klar over den gangen at det ville følge en rekke vanskeligheter med denne omlegging, og allerede i april 1959 var det kommet 182 søknader som hadde sammenheng med overgangen til den nye tariffen.

La meg så sitere hva sakens ordfører, hr. Jakob Pettersen, sa i 1959 om leketøy, for det gir den fullstendige begrunnelse for hele greia, og i særdeleshet for hvorfor komiteen gikk imot departementet:

«Endelig har vi på side 15 spørsmålet om leketøy, som jeg nevnte innledningsvis. Der er det kommet henvendelse til komiteen - foruten det som er nevnt i innstillingen og i proposisjonen - fra leketøyfabrikanter på Møre og i Hordaland. De klager over at med den overgang som fant sted, er tollen på treleker blitt bare tredjeparten, og tollbeskyttelse for leketøy av tøy er satt ned til det halve.

Departementet har ment at en måtte holde på tollsatsene slik som de ble vedtatt i fjor, men alle komiteens medlemmer, unntatt hr. Willoch, har allikevel funnet at en her bør gjøre slik som en ellers har gjort når tollen utilsiktet er blitt anderledes enn en regnet med, at en får da gå tilbake til den opprinnelige tollsats, altså tilbake til vekt toll, og vi tar opp forslag om det.»

Finanskomiteens begrunnelse var altså at en hadde fått en utilsiktet virkning ved omleggingen av tollsatsene fra vekt toll til verditoll. Det var nettopp av denne grunn jeg nå fant det vanskelig å gå med flertallet.

Årsaken til at flertallet har tatt dette standpunktet, er altså at leketøyimportørene er kommet med forslag om at en skal gå tilbake til verditoll. Men så vidt jeg kan se av proposisjonen, er det riktig, som hr. Selvik sa, at dette ikke har vært forelagt for alle de interesserte organisasjoner. Det burde det ha vært. Hvis nå Stortinget vedtar innstillingen, slik den foreligger fra flertallet, vil

de norske leketøyfabrikanter helt uforberedt få kastet på seg en annen tollsats, som praktisk talt vil gjøre det umulig for de fleste av dem å fortsette sin produksjon.

Jeg syns dette er en uriktig fremgangsmåte. Jeg tror Stortinget bør vedta den gamle sats i dag, slik det er foreslått av hr. Røiseland. Så får da departementet se nærmere på spørsmålet, undersøke forholdene, få uttalelser fra de norske leketøysfabrikantene. Da skal jeg være villig til å se på saken på ny, men jeg finner det uriktig å gå inn for noen endring på dette tidspunkt.

Statsråd Bjerve: Eg vil avgrense meg til å gjere eit par merknader til det spørsmål som det er dissens om i finansnemnda, nemleg når det gjeld tollsatsane for leikety.

Når departementet ikkje gjekk inn for 30 pst. verdetoll for 1962, slik fleirtalet i finansnemnda gjer framlegg om, var det for di Stortinget vedtok vekt toll frå 1. juli 1959, trass i at departementet den gongen gjorde framlegg om 30 pst. verdetoll. Departementet kjende seg i år bunde av det vedtaket som Stortinget gjorde for 1959, og heldt difor på ein vekt tollsats på 8 kroner pr. kg. På denne bakgrunnen skulle det vere klårt at departementet ingen ting har å innvende mot framlegget frå fleirtalet i finansnemnda om å gå over til 30 pst. verdetoll for leikety.

30 pst. verdetoll for leikety skulle vere ein temmeleg høg tollsats på dette området, og denne tollsatsen skulle bere i seg eit temmeleg sterkt vern for heimlege produsentar. Den konkurransen frå Aust-Europa som hr. Røiseland var inne på, trur eg kan best møtast ved andre middel enn ved ein vekt tollsats på 8 kr. pr. kg. Den konkurransen må vel i ein viss mon kunne seiast vere ein dumpingkonkurranse, og han bør vel då møtast med dei middel som ein plar møte slik konkurranse med.

Presidenten: De etterfølgende talere har en taletid på inntil to minutter.

Jakob Pettersen: Det kunne for så vidt være unødvendig for meg å si noe, jeg er jo blitt sitert minst tre ganger fra denne talerstol i dag.

Men la meg gjøre oppmerksom på at da vi gikk over til Brussel-nomenklaturen, var forutsetningen at vi stort sett skulle beholde de samme tollsatser som vi hadde, selv om vi altså gikk over til en annen beregningsmåte.

Det viste seg så at på dette området, som på en rekke andre områder, ble det en ganske stor forskyvning, og allerede et halvt år etter fikk vi dette - som en hel rekke andre - spørsmål lagt fram for oss. Jeg for min del gikk i dette tilfelle, som i de fleste andre, inn for at vi da skulle gjenopprette omtrent det vi hadde hatt tidligere. Spesielt for det vi snakker om her i dag, leketøy, tror jeg det er riktig at vi bearbeider saken nokså grundig før vi gjør noen endring.

Som hr. Flatabø og andre har vært inne på - berører dette småbedrifter rundt om i enkelte fylker, i Hordaland, i Møre og jeg tror også i Agder-fylkene. Det gjelder to-, tre- og firemannsbedrifter, og det er dels folk som er handikappede som driver dem. De har vanskelig for å drive andre bedrifter enn akkurat disse. Det er «riktige» treleker det gjelder. Skulle det være noe felt der vi gjennom en veiledningstjeneste må komme fram til produksjon av riktige leker, må det være på dette område. Jeg tror derfor at det vil være et sterkt slag mot dem som driver denne virksomhet, om vi vedtar det flertallsforslag som foreligger.

Jeg for min del vil stemme for at vi opprettholder den tollsats vi har hatt. Departementet får vurdere det nærmere. Finner det at det kan skje noen endringer, får det komme tilbake, men å gå tilbake til den sats vi hadde for 2 1/2 år siden, tror jeg vil bety et så alvorlig tilbakeslag for disse bedriftene, at jeg må advare mot det.

Toven: Eg vil røysta for det framlegget hr. Røiseland har teke opp. Eg kan berre slutta meg heilt og fullt til det som andre talarar alt har sagt. Eg er også glad for det statsråden sa, at departementet har kjent seg bunde av det som Stortinget gjorde i 1959.

Mange vil kanskje seia at dette er ikkje noka stor sak. Det er kanskje ikkje det, men dei som står i denne produksjonen, ser det frå si side, og ser det som ei stor sak. Eg vil òg streka under det som representanten Flatabø sa, at det er mange som står oppe i denne produksjonen, som ikkje har fysisk styrke nok til å ta alt slag arbeid som kan by seg, og dei er då på sett og vis henviste til å driva med dette arbeidet.

Eg kan ikkje skjøna at Stortinget akkurat no vil gå inn for å ta knekken på den innanlandske produksjonen av leikety, og då i første rekkje treleiker. Eg vil derfor beda Stortinget om at det no røystar for hr. Røiseland sitt framlegg, så får vi koma tilbake til dette på eit seinare tidspunkt.

Lat meg berre seia at når det gjeld det spørsmålet representantane Sandberg og Borgen har teke opp her i dag, får eg ikkje høve til å gå nærare inn på det. Eg kan berre gje min fulle tilslutnad til det syn representantane Sandberg og Borgen har bore fram i den saka.

Møller Warmedal: Etter de opplysninger som foreligger, skulle en vekt toll på 8 kroner pr. kg. når det gjelder leketøy av tre og tøy, svare til ca. 60 pst. tollbeskyttelse, men vi ser altså i proposisjonen at Departementet for familie- og forbrukersaker sier at for spesielle treleker kan det bli inntil 300 pst., slik bestemmelsene er nå. Jeg vil jo si at det er noe som heter forbrukere også - ikke bare produsenter. Og en tollbeskyttelse på 30 pst. verditoll, slik som flertallet i komiteen går inn for, synes jeg - i likhet med statsråden - må være ganske god beskyttelse.

Kan man ikke når det gjelder treleker, konkurrere med slik beskyttelse, må det være noe galt fatt et eller annet sted. Jeg kunne tenke meg at det er noe galt både når det gjelder mønstre, og når det gjelder pedagogisk effekt av de treleker av norsk produksjon vi får kjøpt. Det er ganske forbausende å se hvor mange foreldre som fra sin Sverigetur, eller tur til utlandet for øvrig, kommer hjem med treleker som har en ganske annen pedagogisk nyttevirkning, enn de man kan få kjøpt av norsk produksjon. Jeg tror derfor ikke det kan være riktig overfor forbrukerne å opprettholde den uforholdsmessig høye tollbeskyttelse. Man burde heller oppmuntre til en produksjon som mer svarer til forbrukernes krav. Da vil man også kunne konkurrere med en lavere tollbeskyttelse.

Røiseland: Det er ikkje spørsmål om konkurransen frå Vest-Europa. Den reknar dei norske leiketøyfabrikantane med å kunne greie. Det er konkurransen austafrå som er problemet, og det synest eg også hr. Møller Warmedal burde vere merksam på. Det er heilt klårt at ein konkurranse austafrå ein gong før har halde på å ta knekken på dei norske verksemdene. Nå sa statsråden at ein kunne prøve å møte den med andre middel enn ein tollauke. Ja vel; han nemnde også ein måte: Antidumpingrådggjerder. Men alle veit kor overmåte vanskeleg det er å praktisere dei - også andsynes vesteuropeiske land, og vår røynsle er vel at det er faktisk uråd å få gjort noko med påstått dumping austafrå.

Eg synest det burde vere klårt at Stortinget no burde late verksemdene få pusterom iallfall for eitt år. Neste år er truleg situasjonen ein heilt annan når det gjeld vår handelspolitikk, og då får ein ta spørsmålet opp, dersom det ikkje då skulle ha løyst seg sjølv. Men dersom vi no vedtek dei tollsatsane fleirtalet i nemnda har gjort framlegg om, trur eg at fleire av verksemdene ikkje vil overleve.

Christiansen: Det er ikke mulig med to minutters taletid å gi seg inn på en realitetsdebatt når det gjelder spørsmålet om tollnedsettelse på jordbruksvarer som brukes som råstoff for industrivarer med frihandelsstatus, som i debatten er blitt berørt av flere talere. Men jeg vil i hvert fall få lov å reservere meg mot de kategoriske påstander som ble fremmet av representanten Borgen når det gjelder dette spørsmålet. Det er etter min mening ikke uten videre klart at de midler som tilføres kraftfôrfondet, blir betalt av produsentene selv. Under det system med pris- og markedsregulering vi har i vårt land, kan det med minst like stor grad av rett sies at det er forbrukerne som betaler disse avgifter - som et ledd i subsidiene til jordbruket. Jeg finner det riktig å ta denne reservasjonen. Det vil sikkert seinere bli høve til å debattere spørsmålet på et bedre grunnlag enn det som er lagt til rette i forbindelse med behandlingen av tolltariffen.

Raken Seweriin: Jeg finner det lite tilfredsstillende at spørsmålet om å endre tollsatsen for leketøy blir vurdert hovedsakelig ut fra produsentenes og fabrikantenes synspunkt, selv om jeg er helt oppmerksom på det som ble framholdt av representantene Flatabø, Jakob Pettersen og andre, at det her ofte dreier seg om små enkeltmannsbedrifter, og i mange tilfelle om personer som ikke er fullt arbeidsføre og altså ikke helt konkurransedyktige på arbeidsmarkedet. Jeg mener man bør ta hensyn her og søke å tilrettelegge forholdene, men da med andre midler.

Det har vært snakket om at en endring i tollsatsen her kan ha utilsiktede virkninger. Men det må man vel ha lov til å si at den tollsatsen vi har hatt til nå, også har hatt, når den har ført til at vekttungt leketøy av tre og tyngre stoffer får en forholdsvis tyngre tollbelastning enn lett leketøy. Det har nå vel i hvert fall ikke vært tilsiktet, og det kan da ikke sies å være noen rimelig ordning. Jeg legger særlig vekt på at tungt leketøy i stor utstrekning er leketøy som ofte er mer pedagogisk riktig og hensiktsmessig leketøy for barn, enn mye av det mekaniske leketøy som blir innført, og som altså slipper med en rimeligere belastning, fordi det går etter vekt.

Det er ut fra disse synspunkter og ut fra hensynet til forbrukernes synspunkter ellers at jeg vil anbefale flertallets forslag, om at man går inn for å fastsette en verditoll på 30 pst. på alt leketøy.

Selvik: Selvsagt skal man ta hensyn til forbrukerne når man behandler tollspørsmål, men det går ikke an å legge til grunn helt teoretiske resonnementer som ingenting har med virkeligheten å gjøre. Det er mulig at Familie- og forbrukerdepartementet kan ha rett i hvis man trekker ut en enkelt tregjenstand, at man kan finne at den er beskyttet med 300 pst. toll. Men i virkeligheten tror jeg ikke det er noen reell tollbeskyttelse for norsk leketøy i relasjon til våre naboland. Vi har faktisk et felles prisnivå for treleketøy i Norge, Sverige og Danmark. Vi importerer fra Sverige og Sverige importerer fra oss, og likedan er det frem og tilbake mellom Sverige og Danmark og Danmark og Norge. Jeg tror ikke prisnivået for treleker ligger høyere her i Norge enn det gjør i våre naboland. Det er nokså nær det samme.

Men det som er det viktige, er at produsentene må ha trygghet for at man ikke får igjen den sjokkimport fra østsoneland man har opplevd flere ganger i etterkrigstiden, og som har virket fullstendig som svimeslag. Jeg kan nevne importen i 1957-58. Varene ble etterprøvd ved de mest rasjonelle bedriftene her i Norge, og de kunne ikke holde til en timefortjeneste på 1 krone.

Det er lett nok å si at dette skal man møte med andre midler, men det er hittil ikke møtt med andre midler. Verken Finansdepartementet eller Handelsdepartementet har anvist noen annen måte å møte det på. Da syns jeg det er hardt at

man skal gi opp også det minimum av vern som ligger i vektollsatsene.

Jeg må be om at denne sak blir vurdert på en ganske annen inngående og samvittighetsfull måte, når man vil gå til en endring.

Borgen: Jeg bad om ordet for å komme tilbake til den reservasjon som hr. Christiansen tok. Han må selvfølgelig ta alle de reservasjoner han vil for meg, men jeg kan ikke godta hans reservasjon denne gang. Jeg vil bare ganske kort henvise til det Finansdepartementet sier i St.meld. nr. 54 for 1960-61 om subsidiene. Etter å ha presisert at subsidiene under det tidligere kapittel 1165, Til regulering av forbrukerprisene, kan anses som forbrukersubsidier, sier departementet at det kan melde seg visse avgrensingsproblemer når det gjelder subsidier fastsatt i jordbruksavtalen. Men så fortsetter departementet:

«Ved vurderingen av hvor stor del av disse som kan betraktes som forbrukersubsidier, er det naturlig å ta som utgangspunkt at jordbruksnæringen i alle fall må sikres en rimelig inntekt av sin virksomhet. Et alternativ til subsidier under jordbruksavtalen vil i så fall være høyere priser på jordbruksvarer.»

I alle fall må en være oppmerksom på hele problemkomplekset, og selv om en, som hr. Christiansen, vil reise diskusjon om hvordan kraftfôravgiftsmidlene skal betraktes, må det brukes visse midler for å holde jordbruksavtalens målsetting. Og da er det ingen grunn til at en skal finansiere råvarenedskrivningen på noen annen måte enn ved de rent generelle avgiftene som jeg nevnte.

Kjøs: Den gang vi drøftet EFTA-avtalen i den utvidede utenrikskomite, var det en forutsetning at jordbruksvarer som brukes til produksjon av visse industrivarer med frihandelsstatus, skulle kunne subsidieres ned til verdensmarkedets pris. Det var - slik oppfattet jeg det som var med i komiteen - en forutsetning at denne nedsubsidiering skulle skje over statsbudsjettet. Da dette ble satt ut i praksis, ble det altså til at det skulle skje ved hjelp av kraftfôrmidler, og denne ordning er da innarbeidet i jordbruksavtalen.

Når det gjelder glykose, som er ett av disse produkter, vil jeg gjerne benytte anledningen til å nevne at avsetningen av glykose nå dette siste året ser ut til å bli såpass stor at det beløp som det er fastsatt av skal tas kraftfôravgiftsmidler til nedskrivning, synes å kunne bli for lite. Hvis det viser seg, går jeg ut fra at man i det året som vi går inn i, vil ta hensyn til det, og fastsette et beløp av en slik størrelse at det kan dekke det kvantum som vitterlig går med.

Flatabø: Eg har nokre generelle merknader. Det trekkjast i dag liksom ei klår skiljeline mellom produsent og

forbrukar også når det gjeld jordbruks- og leiketyproduksjon. Men me er alle produsentar, og me er alle forbrukarar på ymse vis. Også leiketyfabrikantar er ikkje så lite forbrukarar - av lauvtrevirke, av lakk og lim, av skruer og ymse slike ting som dei treng. Dersom me lagar til slike tilhøve at denne produksjonen må stoppa, vert ikkje dei forbukarar av desse norske varene lenger. Då vert det produsentar i andre land som får nytta godt av dette. Difor meiner eg at også denne produksjonen må sjåast i den store samanhengen i landet, for å skaffa mest mogleg like arbeidsvilkår for alle. Me er alle forbrukarar, me er alle produsentar, kvar på sine måtar. Det er nettopp om å gjera å sjå heilheita, og i dette tilfelle meiner eg at me ser heilheita rettast når me lèt dette tollbrigde som fleirtalet gjer framlegget om, utstå og får det betre og grundigare utgreitt ved eit seinare høve.

Komiteen hadde innstillet på slikt

vedtak:

om tollavgifter fra 1. januar 1962.

I. De bestemmelser om toillavgifter som gjelder den 31. desember 1961 skal fremdeles være gjeldende fra 1. januar 1962 med følgende endringer:

Tolltariffens innledende bestemmelser.

§ 2.

Fritatt for innførselstoll er videre:

k. Matvarer, ikke-alkoholdholdige drikkevarer, øl, vin og tobakkvarer som medføres i restaurantvogner med jernbanetog fra utlandet. Tolldepartementet fastsetter nærmere regler for de tollfrie kvanta og eventuelle kontrollbestemmelser.

Tariff for innførselstollen for tara.

12.08 Johannesbrød, friske eller tørkede, også knuste eller pulveriserte; fruktkjerner og andre vegetabiliske produkter som vesentlig brukes til menneskeføde, ikke nevnt eller innefattet annet sted fri

15.07 -----

B. palmeolje, palmekjerneolje, ricinusolje; kinesisk treolje og andre liknende treoljer, herunder «oiticica»-olje fri

19.04 Tapioka og sago fremstilt av potetstivelse eller annen stivelsse.

19.05 Næringsmidler tilberedt ved opprusting eller steking av

- korn («puffed rice», «Corn flakes» og liknende)
 m.n.i. pr. kg kr. 0,80
- 19.07 -----
 A. knekkebrød 20 pst.
 B. annet:
 1. inneholdende hvete m.n.i. pr. kg kr. 0,80
 2. ellers m.n.i. pr. kg kr. 0,20
- 21.05 -----

 B. i annen emballasje:
 1. med innhold av kjøtt, flesk eller ekstrakter
 derav m.n.i. pr. kg kr. 2,80
 2. ellers m.n.i. pr. kg kr. 0,20
- 21.07 Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet
 annet sted:
 A. halvfabrikater til fremstilling av varer som hører
 under nr. 19.05 pr. kg kr. 0,20
 B. drops, ikke inneholdende sukker ... pr. kg kr. 1,00
 C. ellers 30 pst.
- 32.09 -----
 A. pregefolier og aluminiumspasta fri
 B. oppløselige fargestoffer som i form eller pakning
 er bestemt for detaljsalg .. m.n.i. pr. kg kr. 0,80
- 38.19 -----

 D. frostvæske (antifrostvæske) 20 pst.
 E. ellers 30 pst.
- 39.02 -----

 B. golvfliser som inneholder minst 60 pst. mineralske
 fyllstoffer 15 pst.
 C. ellers 30 pst.
- 40.12 Hygieniske og farmasøytiske artikler (herunder
 tåtesmokker) av vulkanisert bløtgummi, også med deler
 av hardgummi.
- 40.13 Klær (herunder hansker) og tilbehør dertil, til enhver
 bruk, av vulkanisert bløtgummi:
 A. av blygummi fri
 B. andre 20 pst.
- 40.15 Hardgummi (ebonitt) ubearbeidd; plater, bånd, stenger,
 profiler og rør av hardgummi; avfall og pulver av
 hardgummi:
- 41.08 Lakklær og imitert lakklær; metallisert lær:
- 43.03 -----

 C. ellers:

 2. hanskefor 20 pst.
 3. andre pr. kg kr. 60,00
- 44.05 Trelast, sagskåret i lengderetningen, knivskåret eller
 skrellet, men ikke videre bearbeidd, av tykkelse over 5

mm.

- 44.14 Finér (sagskåret, knivskåret eller skrellet) av tykkelse høyst 5 mm, også forsterket på en side med papir eller tekstilstoff:

Kapittel 46.

Note 3. med «plater (herunder matter og liknende) vevd eller bundet av parallell-lagte flettematerialer» under nr. 46.02 forstås flettematerialer lagt side om side og bundet sammen til plater, også med bindemateriale av spunne tekstilfibrer.

Kapittel 48.

Note 7. Nr. 48.21 omfatter bl.a. kort til statistikkmaskiner, perforerte kort til jacquardmaskiner og liknende maskiner, hylleborder, blonder, duker, servietter, lommetørklær, pakninger og snittmønstre av papir eller papp, samt støpte eller pressede varer av papirmasse.

- 48.05 Bølgepapir og bølgepapp (også påklistret plant papir eller papp) samt kreppt, plissert, mønsterpreget eller perforert papir og papp i ruller, plater eller ark:

C. mønsterpreget papir og papp pr. kg. kr. 0,06
D. pr. kg. kr. 0,32

49.11

Anm.: Tolldepartementet kan på nærmere fastsatte vilkår tilstå tollfrihet for pressefotos samt trykte bilder og illustrasjoner uten tekst til bøker som skal trykkes innenlands og for trykte ark til aviser, journaler og tidsskrifter.

Avsnitt XI.

Note 1. h. vevnader, filt og fiberduk, som er impregnert, overtrukket eller laminert med gummi, samt varer av slike materialer, som hører under kapittel 40:

57.05 Garn av hamp fri

57.06 Garn av jute fri

58.10

A. broderier i lengder av bredde høyst 25 cm;
motiver fri
B. andre:
1. inneholdende silke eller endeløse syntetiske
eller kunstige tekstilfibrer 25 pst.
2. ellers 16 pst.

Kapittel 59.

Note 4. a. drivreimer og transportbånd i metervare eller avpassede lengder, av tekstilstoff, av tykkelse under 3 mm.

- 59.07 Tekstilstoff overtrukket med gummilim eller stivelsesholdige stoffer, til fremstilling av bokpermer, etuier og liknende; kalkerlerret, preparert malerlerret; rullebukk og liknende vevnader til fremstilling av hatter:
- 59.08 -----
A. til fremstilling av tåkapper fri
B. ellers 19 pst.
- 59.10 Linoleum til all slags bruk, også tilskåret; golvbelegg som består av tekstilbunn med annet belegg enn linoleumsmasse, også tilskåret:
- 59.11 -----
A. til fremstilling av tåkapper fri
B. ellers 19 pst.

Kapittel 60.

Note 1. b. trikotasje som hører under kapittel 59;

- 60.03 -----
A. inneholdende silke pr. kg kr. 16.80

Kapittel 67.

Note 3. b. kunstige blomster, lauvverk og frukter av keramikk, stein, metall, tre etc., fremstilt i ett stykke ved støping, smiing, skæring, pressing eller på annen måte, eller som består av deler sammensatt på annen måte enn ved binding, liming eller liknende.

- 67.02 Kunstige blomster, lauvverk og frukter samt deler derav; varer av kunstige blomster, lauvverk eller frukter.

Kapittel 71.

Note 11. Esker, etuier og liknende beholdere innført sammen med og bestemt for varer som hører under dette kapittel og som følger disse ved videre salg, føres under samme posisjon som varene. Innført særskilt tariffes de etter sin tariffmessige beskaffenhet.

- 76.16 -----

C. poser av aluminiumsfolie pr. kg kr. 2,00
D. ellers 10 pst.

Kapittel 82.

Note 4. Esker, etuier og liknende beholdere innført sammen med og bestemt for varer som hører under dette kapittel og som følger disse ved videre salg, føres under samme posisjon som varene. Innført særskilt tariffes de etter sin tariffmessige beskaffenhet.

- 82.04 Håndverktøy som ikke hører under andre posisjoner i dette kapittel; blåselamper og ambolter; skrustikker, skrutvinger og liknende, unntatt tilbehør og deler til verktøymaskiner; feltesser; slipeskiver og slipesteiner montert for hånd- eller fotkraft.
- 82.11 Barberkniver, barberhøvler, barbermaskiner (ikke-elektriske) og barberblad (herunder emner til barberblad, også i lengder):
- A. barberhøvler og barbermaskiner
..... m.n.i. pr. kg kr. 3,00

Avsnitt XVI.

- Note 1. d. perforerte kort av papir eller papp til jacquardmaskiner eller liknende maskiner, som hører under nr. 48.21;
- Note 6. Motorer, som er montert på maskiner, skal tariffes under samme posisjon som maskinene. På samme måte tariffes motorer som innføres sammen med maskiner, når motorene av transporthensyn er pakket for seg, forutsatt at maskinene tydelig er innrettet for påmontering av motorene, eller motorene skal monteres på fundamentet til de maskinene som de innføres sammen med.
- Tilsvarende bestemmelser gjelder også for drivreimer og transportbånd.
-

- 84.42 Maskiner og apparater (unntatt symaskiner) for beredning og bearbeiding av huder, skinn (herunder pelsskinn) og lær, herunder maskiner til fremstilling av skotøy og lærvarer:
- A. til fremstilling av skotøy 10 pst.

- 84.50 Maskiner og apparater for sveising, hardlodding, skjæring og overflateherding med gass.
- 85.15 Sendere og mottakere for radiotelegrafi eller radiotelefoni; sendere og mottakere for kringkasting (lyd eller bilde), herunder radiokabinetter; fjernsynskameraer; apparater for radionavigasjon eller radiofjernstyring; radarapparater.
- A. mottakere for kringkasting (lyd eller bilde), herunder radiokabinetter:
1. deler 20 pst.
2. ellers 25 pst.
- B. sendere og mottakere for radiotelegrafi eller radiotelefoni; sendere for kringkasting (lyd eller bilde); fjernsynskameraer 7 pst.
- C. radarapparater og radiopeileapparater 20 pst.

D. ellers 17,5 pst.

85.26 Isolasjonsdetaljer (unntatt isolatorer som hører under nr. 85.25) til elektriske maskiner, apparater eller elektrisk materiell, som består helt av isolerende materiale, bortsett fra mindre komponenter av metall som er istøpt utelukkende for sammenføyning:

Kapittel 87.

Overskrift. Kjøretøyer, unntatt kjøretøyer for jernbaner og sporveier.

Note 2. Understell med motor og førerhus skal tariffes under nr. 87.02 og ikke under nr. 87.04.

87.07 -----
A. løfte- og stabletraller fri
B. ellers 10 pst.

Kapittel 90.

Note 7. Esker, etuier og liknende beholdere innført sammen med og bestemt for varer som hører under dette kapittel og som følger disse ved videre salg, føres under samme posisjon som varene. Innført særskilt tariffes de etter sin tariffmessige beskaffenhet.

90.24 -----

B. magnetiske nivåbrytere fri
C. ellers 17,5 pst.

Kapittel 91.

Note 5,

Kapittel 92.

Note 4,

Kapittel 93.

Note 4. Esker, etuier og liknende beholdere innført sammen med og bestemt for varer som hører under dette kapittel og som følger disse ved videre salg, føres under samme posisjon som varene. Innført særskilt tariffes de etter sin tariffmessige beskaffenhet.

94.01 -----

B. Rått tilskårne emner av tre fri
C. andre:

94.03 -----

B. rått tilskårne emner av tre fri
C. andre:
1. av tre med forgylling; av eller finert med
utenlandske tresorter pr. kg kr. 1,20
2. ellers 15 pst.

97.03 Annet leketøy, modeller til hobbybruk 30 pst.

Kapittel 97.

Note 5. Med forbehold av bestemmelsene i note 1 ovenfor skal

deler og tilbehør som utelukkende eller fortrinnsvis er bestemt for varer som hører under dette kapittel, føres under samme posisjon som varene.

Kapittel 98.

Note 3. Esker, etuier og liknende beholdere innført sammen med og bestemt for varer som hører under dette kapittel og som følger disse ved videre salg, føres under samme posisjon som varene. Innført særskilt tariffes de etter sin tariffmessige beskaffenhet.

99.06 -----

B. ellers fri

II. De bestemmelser om toll og avgifter av reisegods som gjelder 31. desember 1961 skal fremdeles være gjeldende fra 1. januar 1962.

III. Tolldepartementet bemyndiges til fra 1. januar 1962 og inntil videre å sette ned tollen eller å gi tollfrihet for følgende varer:

Pos.nr.	Vares ag.
06.02	edelgranplanter (av slekten Abies)
70.06	speilglass
70.13	drikkeglass til emballasje for sennep
73.23	blikkbokser for øl
84.43	kopperkokiller (dyser) til strengstøpemaskiner for stål
84.60	støpeformer til sentrifugalstøping av jernrør
85.19	tennere for lysstoffrør samt holdere for lysstoffrør og tennere.

Presidenten: Hr. Åsbo har som komiteens ordfører for saken gjort rede for visse endringer. Etter I kommer et A. Videre skal posisjon 38.19 gå ut hvor den nå står, og posisjon nr. 87.07 gå ut hvor den nå står, og foran II kommer et nytt avsnitt, I, B, hvor det da heter - og denne setningen er avgjørende:

«Fra den tid Finansdepartementet bestemmer foretas følgende endringer i bestemmelsene om tollavgifter:»
Så kommer de to nevnte posisjoner inn igjen der.

Når det gjelder posisjon 97.03, annet leketøy, modeller til hobbybruk - 30 pst., på nest siste side, har hr. Røiseland foreslått at denne går ut. Presidenten mener at det her kan voteres over innstillingen, og de som da deler hr. Røislands oppfatning, vil kunne oppnå hva de ønsker ved å stemme mot innstillingen for dette punkts vedkommende.

Presidenten foreslår at man først voterer over de endringsforslag som sakens ordfører har redegjort for, så

over det punktet hvor det er dissens og deretter over resten av innstillingen. - Dette anses bifalt.

V o t e r i n g :

1. De av Åsbo opptatte endringsforslag bifaltes enstemmig.
2. Komiteens innstilling under posisjon 97.03 bifaltes med 70 mot 62 stemmer.
3. Komiteens innstilling for øvrig bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidenten foreslår at Presidentskapet i samråd med Finans- og tolldepartementet foretar offentliggjørelse av proposisjon, innstilling og forhandling om tolltariffen.

V o t e r i n g :

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Protokollen ble deretter opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Møtet hevet kl. 11.20.